

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/402/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213200377
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3213200377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa N. banka I., a.s., H. XX, XXX XX U., IČO XX XXX XXX, zastúpeného Advokátska kancelária Z. & N. s.r.o., J. XX/B, XXX XX XXX XX D., IČO XX XXX XXX proti odporkyni E. J., bytom K nemocnici XX/XX, XXX XX D. nad D., o zaplatenie 46,99 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 18. apríla 2013, č. k. 4C/26/2013-46, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd uložil odporkyni zaplatiť mu sumu 46,99 eur spolu so sankčným úrokom vo výške 20,00% ročne zo sumy 46,99 eur od 13.06.2008 do zaplatenia, nahradiť zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 58,58 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 11.10.2006 uzavrel s odporkyňou Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb (ďalej len "zmluva"), v ktorej sa s odporkyňou dohodli na vedení účtu za podmienok uvedených v zmluve a všeobecných obchodných podmienkach. Odporkyňa mu neuhradila debetný zostatok na účte zriadenom podľa zmluvy, preto dňa 09.06.2008 odstúpil od zmluvy. V odstúpení od zmluvy vyzval odporkyňu na zaplatenie dlžnej sumy 752,11, -Sk (24,97eur)-debetný zostatok a oznámil, že nasledujúci deň po doručení odstúpenia bude jej účet zrušený. Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že navrhovateľ dňa 11.10.2006 uzavrel s odporkyňou zmluvu, ktorej obsah zodpovedá zmluve o bežnom účte podľa § 708 a nasl. Obchodného zákonníka. Zmluvu zo dňa 11.10.2006 medzi navrhovateľom a odporkyňou súčasne vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, pretože aj keď predstavuje zmluvný typ podľa Obchodného zákonníka, spĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporkyňa uzatvárala zmluvu ako fyzická osoba, nebola určená na podnikateľské účely, ustanovenia zmluvy boli vopred pripravené na formulári predloženom bankou, do ktorého boli len vpisované údaje odporkyne. Skutočnosť, že pri niektorých vedľajších ustanoveniach mohla odporkyňa aktívne vstupovať do obsahu zmluvy (napr. pokiaľ ide o frekvenciu výpisov z účtu, spôsob doručenia výpisov, žiadosť o poskytnutie platobnej karty, služby elektronického bankovníctva a podobne), nič nemení na tom, že podstata zmluvy (zriadenie bežného účtu vrátane odkazu na všeobecné obchodné podmienky) bola vopred pripravená bankou (navrhovateľom) a klient (odporkyňa) ju nemohol ovplyvniť, preto ide o spotrebiteľskú zmluvu. Ustanovenie § 710 Obchodného zákonníka umožňuje dohodu o tom, že banka bude vykonávať do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, avšak z toho istého ustanovenia vyplýva, že takáto skutočnosť musí byť výslovne určená v zmluve o osobnom účte. Keďže zákon predpisuje pre zmluvu o osobnom účte písomnú formu (§ 708 ods. 2

Obchodného zákonníka), musí mať písomnú formu aj každé také dojednanie, ktoré má byť zo zákona súčasťou zmluvy. Len zo skutočnosti, že klient zadá požiadavku na vykonanie takej platobnej transakcie, na ktorú nemá na svojom osobnom účte dostatok peňažných prostriedkov, nemôže banka vyvodzovať, že klient žiada o povolené prečerpanie. Vo chvíli výberu hotovosti zo svojho účtu alebo zadávania bezhotovostnej transakcie klient nemusí mať vedomosť o aktuálnom nedostatku prostriedkov na svojom účte a ak ho o tom banka pred vykonaním takejto platobnej transakcie neinformovala, nemožno s istotou vyložiť prejav vôle klienta smerujúci k vykonaniu zadanej platobnej transakcie súčasne ako prejav vôle dohodnúť s bankou povolené prečerpanie na jeho účte a prejav súhlasu s podmienkami stanovenými bankou. Zmluvná podmienka, ktorá dáva banke právo bez výslovne prejavenej vôle klienta povoliť čerpanie debetného zostatku z účtu klienta a následne za toto čerpanie účtovať úroky a prípadne aj sankčný úrok, je teda v rozpore s ustanovením § 710 Obchodného zákonníka a ak je klientom spotrebiteľ, možno takúto zmluvnú podmienku súčasne považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o povinnosť spotrebiteľa uhradiť úroky, prípadne sankčný úrok. V danom prípade zmluva nielenže neobsahovala dohodu o povolenom prečerpaní, ale práve naopak: V zmluve z 11.10.2006 (v jej časti I bode 4) došlo medzi navrhovateľom a odporkyňou k výslovnej dohode, že k účtu nebude zriadená služba Povolené prečerpanie na osobnom účte. Navrhovateľ v konaní pred súdom nepreukázal, že by bola odporkyňa prejavila vôľu zmeniť toto zmluvné dojednanie. Ak navrhovateľ napriek tomu umožnil odporkyňi vyberať zo svojho účtu peňažné prostriedky resp. vykonávať bezhotovostné operácie takým spôsobom, že výsledný zostatok na účte odporkyne bol mínusový, má preto právo na vrátenie týchto prostriedkov, ktoré odporkyňi poskytol, bez akýchkoľvek poplatkov či úrokov. Okrem toho zo strany navrhovateľa došlo listom z 09.06.2008 k odstúpeniu od zmluvy. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, popri ustanoveniach Obchodného zákonníka upravujúcich daný zmluvný typ, sa na ňu v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odchýliť sa od ustanovení Občianskeho zákonníka (okrem iného aj aplikáciou všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka o obchodných záväzkových vzťahoch) je možné len v prípade, ak by to bolo v prospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravujúce špecificky spotrebiteľské zmluvy má postavenie lex specialis vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka. To platí aj pre uplatnenie ustanovení o odstúpení od zmluvy - je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú v danom prípade priaznivejšie pre spotrebiteľa než ustanovenia Obchodného zákonníka. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka všeobecne platí, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje. K jej zrušeniu nedôjde v prípade, ak je právnym predpisom ustanovené inak alebo ak sa účastníci zmluvy dohodli inak. Právny predpis inú úpravu aplikovateľnú na daný skutkový stav neustanovuje. Pokiaľ ide o odlišný režim dohodnutý účastníkmi zmluvy, v zmluve ani v obchodných podmienkach sa výslovne neuvádza, že by sa odstúpením od zmluvy zmluva od začiatku nezrušovala. Aj keby však zmluva alebo obchodné podmienky stanovovali iné dôsledky odstúpenia od zmluvy, ktoré by boli pre spotrebiteľa nepriaznivejšie a zaväzovali by ho nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, bolo by takéto ustanovenie zmluvy alebo obchodných podmienok v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okresný súd posúdil vec tak, že odstúpením od zmluvy o bežnom účte zo strany navrhovateľa, keďže išlo o spotrebiteľskú zmluvu, bola zmluva zrušená od začiatku v súlade s § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odstúpenie od zmluvy má okrem zrušenia samotnej zmluvy ex tunc aj ten dôsledok, že nie je možné uplatňovať vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré tvorili súčasť zmluvy. V dôsledku odstúpenia od zmluvy odporkyňa nemá právo na úroky z peňažných prostriedkov, ktoré vložila na svoj účet, a navrhovateľ nemá právo na úroky za debetný zostatok, na žiadne poplatky ani na sankčný úrok. Zmluvné strany boli podľa § 457 Občianskeho zákonníka povinné vzájomne si vydať to a len to, čo na základe zmluvy plnili. Teda navrhovateľ bol povinný vydať odporkyňi všetky platby, ktoré prijal na účte odporkyne (od odporkyne prípadne od tretích osôb v prospech odporkyne) a odporkyňa bola povinná uhradiť navrhovateľovi všetky svoje výbery z účtu a platby, ktoré navrhovateľ zúčtoval na ľarchu jej účtu v prospech tretích osôb. Navrhovateľ predložil súdu iba výpis z účtu za obdobie 01.06.2008 - 30.06.2008, z ktorého síce vyplýva, že predchádzajúci výpis zo dňa 30.05.2008 mal zostatok - 24,82 eur, avšak navrhovateľ tento predchádzajúci výpis nepredložil, preto súd nemohol zistiť, akým spôsobom záporný zostatok ku dňu 12.06.2008 vznikol (či išlo o platby z účtu odporkyne alebo o zaúčtovanie poplatkov príp. úrokov navrhovateľom). O dôkaznej povinnosti podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. bol navrhovateľ riadne poučený. Na základe týchto skutočností okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 708 ods. 1, 711 ods. 1, 710 ods. 1 Obchodného zákonníka §

52 ods. 1, § 54 ods. 1, § 48 ods. 1, 2, § 457 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a keďže odporkyňa žiadne trovy nevznikli ich náhradu jej nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že prekročením nepovoleného debetu odporca porušil ustanovenia zmluvy a ustanovenia VOP (článok III, A, bod 23). Keďže zmluvu s odporcom v súlade s ustanoveniami VOP vypovedal listom zo dňa 09.06.2008, bol odporca oboznámený s tým, že mu bude zrušený účet ako i s tým, že má voči nemu debetný zostatok, ktorého výška predstavuje sumu 46,99 eur. Celkový súčet kreditných položiek a celkový súčet debetných položiek tvorí rozdiel medzi kreditnými a debetnými položkami v uvedenej výške (transakcia zo dňa 12.06.2008; ide o posledný obrat, ktorým sa vysporiadal zostatok na účte - tento debetný zostatok sa preúčtoval na centrálné pohľadávkové účty). Z uvedeného dôvodu žiadal, aby súd zaviazal odporcu uhradiť mu sankčný úrok vo výške 20% ročne zo sumy 46,99 eur od 13.06.2008 do zaplatenia s poukazom na Čl. I bod6 VOP. Zmluvná pokuta vo výške 20 eur tvorí súčasť žalovanej istiny a nárok na jej uplatnenie vyplýva z dodatku k zmluve o účte - bonus zo dňa 11.10.2006. Predmetom uvedeného dodatku je poskytnutie bonusu klientovi s vo výške 600 Sk (20 eur), ktorý je mesačne odrátavaný z poplatkov na účte klienta (bod 1 a 2 dodatku), zároveň je v bode šesť tohto dodatku uvedené, že klient sa zaväzuje po dobu 24 mesiacov odo dňa podpisu tohto dodatku využívať účet tak, aby z dôvodov na strane majiteľa účtu nedošlo k predčasnému zániku zmluvy o účte - pokiaľ nebude táto podmienka dodržaná, bod 7 dodatku hovorí o povinnosti klienta zaplatiť banke zmluvnú pokutu v plnej výške bonusu.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania jeho dôvodov a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky navrhovateľa vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie. Vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil z akých dôvodov a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky navrhovateľa uvedené v podanom odvolaní, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje.

Vzhľadom na uvedené krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne právny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. a úspešnej odporkyňa náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.